

Sarkofagar Franz Ferdinands og frú, á Artstetten

heila. Tí hesi bæði gjörðust lykka- persónar í heimssöguni, sum næstan eingin annar. Fyri einaferðs skuld fékk Sophie loyvi til at vera alment við, nevnliga at fylgja manni sínum, her til nakrar hermannaenjingar í Bosnien, sum endaðu við einari vitjan í Sarajevo. Framvið farleiðini gjøgnum býin, har túrur teirra gekk, stóðu 6 mans, hvør við sínum morðvápni. Einum teirra eydnaðist tað at tveita eina hondbumbu, sum tó ikki gjörði trúnfylgjaraparinum nakran skaða, men seinasta manni eydnaðist tað, við einari skammbyrsu, at lata einans tvey skot av, og Franz Ferdinand og Sophie doyðu á staðnum.

Tað var Franz Ferdinand greitt, at dyrnar til Kapuzinergruft í Wien, gravhøllini hjá keisaraættini, fóru at vera stongdar fyri konu hansara, og tí læt hann í 1906 innrætta gravstað teirra, undir slotskirkjunni.

Vit fara út aftur av slottinum og inn í kirkjuna. Har eru í erva 3 losjur, við beinleiðis atgongd frá slottinum, hagani tey kundu-koma til gudstænastuna. Kirkjan hevur nógvar listarlíkar lutir, sum Franz Ferdinand, ið var skilagoður savnari av list, hevur útvegað kirkjunni. Og frá kirkjunni fóru vit so endiliga niðurundir til gruftina. Vit vóru tey einastu har tá. Ein kona kom við lykli og læt upp, og vit fóru inn í eina breiða gongd til eitt rúm, við nokrum beinkjum og krusifiksum, eitt kapell, men sera einfalt, og har stóðu báðir sarkofagarnir, aftanfyrri eitt rimaverk. Vit hava eisini einaferð verið í Kapuzinergruft í Wien, har standa 144 sarkofagar, sum goyma hesa navnframu ætt. Men søguliga kennist henda lótan, frammanfyri báðum kistunum her, nóg størri og hugtakandi enn tann í Kapuzinergruft, tað skuldi tá líka verið frammanfyri sarkofaginum hjá Rudolf, sum doyði fyri egnari hond í Mayerling, ella frammanfyri tóma plássinum, har sarkofagurin hjá hertoganum av Reichstadt, sonur Napoleons og Mariu Ouisu, stóð, til hann í 1941, eftir boðum Adolf

Hitler, var fluttur til Paris og har settur inn í Invalidukirkjuna, við síðuna av navnframa pápa sínum.

Vit fara út aftur í tann ljósa dagin, og ásanna, við Franz Ferdinand, at tann habsburgska krúnan óivað hevur ført ættina til hæddir dýrdarinnar, men fyri onkran av teimum eisini hevur elvt sorg.

Aftaná hetta var søga hüssins Habsburg stutt. Tann ungi Karl, tá 27 ár, gamli keisarin var abbabeiggi hansara, gjörðist trúnfylgjari. Men gamli helt enn teymarnar í hond, sjálvt um hann nú var 84 ár, og hálvavegna senilur. Skyldfólk síni hevði hann sæð detta sum gras uttanum seg: Bróðurin Maximilian, keisari av Mexiko, avrættaður har í 1867, sonurin Rudolf fall fyri egnari hond í 1889, kona hansara, tann tiltikið vakra Elisabeth, var stungin til deyðis í 1897, og bróðursonurin Franz Ferdinand myrður í 1914. Einku at ivast í, at gamli kendi seg einsamallan, og húsið Habsburg skinklaði illa, tí rembingarnar vóru óforar av teimum 10 ymisku tjóðskaparbólkunum, sum myndaðu dupultmonarkiið.

Uppgávan sum var lögð á herðar Karls, tá gamli keisarin doyði í 1916, 86 ára gamal, var ikki til at loysa. Hann sat eitt 2 ára skeið. Í 1918 fingi øll hjálondini teirra frælsi, Karl mátti siga trúnuna frá sær og fara av Schönbrunn, og við orðunum: Harra Habsburg, hýrsvognurin bíðar, sum eitt av starvsfólkunum boðaðu honum frá, tann dagin, tey stóðu til reiðar at fara av slottinum, fór eitt næstan 800 ára gamalt dynasti í søguna.

Karl var bert 35 ár, tá hann doyði, men kona hansara, Zita, livir enn, í Spaniu, 94 ára gomul.

Framhald

Franz Ferdinand við húski

Marie-Louise, erkahertuginna av Eysturriki